

نقدها و بررسی‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی

موضوع:

مقدمات؛ علم؛ موانع کسب علم؛ تقلید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نقد

نویسنده: علی پارسا

تاریخ: ۱۳۹۳/۱۲/۲

در کتاب بازگشت به اسلام آمده که اجتهاد بر هر مسلمانی واجب است. سؤال اینجاست از آنجایی که هر انسانی دارای استعداد مخصوص به خود است، به عنوان نمونه بعضی در پزشکی بعضی در مهندسی و رشته‌های دیگر علمی دارای استعدادند و در نتیجه موفقیت برای همه در یک زمینه ممکن نیست، کسانی که توانایی مجتهد شدن ندارند چه باید بکنند؟ آیا نباید به یک مجتهد یعنی متخصص در دین رجوع کنند؟

بررسی

تاریخ: ۱۳۹۳/۱۲/۳

برادر ارجمند!

اجتهاد به معنای تحصیل علم به احکام شرع، یک شغل یا رشته‌ی علمی از قبیل مهندسی و پزشکی نیست که هر کس دوست داشت آن را اختیار کند و هر کس دوست نداشت آن را واگذارد، بل یک تکلیف شرعی مانند نماز و روزه است که بر هر مسلمانی فریضه است؛ چراکه انسان برای خوردن و خوابیدن آفریده نشده، بلکه برای بندگی خداوند آفریده شده؛ چنانکه در کتاب خداوند آمده است: «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ»؛ «و انس و جن را نیافریدم مگر برای اینکه من را بندگی کنند» و بندگی خداوند به معنای فرمان برداری از اوست، هر چند مستلزم مشقت باشد و یکی از فرمان‌های او، تحصیل علم و عدم اکتفا به ظن است؛ چنانکه فرموده است: «وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ»؛ «و از چیزی که به آن علمی نداری پیروی نکن» و فرموده است: «وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا»؛ «و آنان را به آن علمی نیست، آنان جز از ظن پیروی نمی‌کنند، در حالی که ظن چیزی را از حق

۱. الذاریات / ۵۶

۲. الإسراء / ۳۶

۳. النجم / ۲۸

تقلید، مجزی نبودن اتکاء به غیر یقینیات در عقاید و احکام شرعی است و این عدت میان تقلید و اجتهاد متکی بر غیر یقینیات، مشترک است و با این وصف، اجتهاد متکی بر غیر یقینیات، مجزی نیست، هر چند از تقلید بهتر باشد؛ بل هر کاری که برای شناخت یقینی از عقاید و احکام شرعی لازم است، همان بر عموم مسلمانان واجب است».

از اینجا دانسته می‌شود که در نظر این بزرگوار، «اجتهاد» به معنای «شناخت یقینی از عقاید و احکام اسلام» بر هر مسلمانی واجب است، نه به معنای «شناخت ظنی از آن‌ها ولو با اتکاء به اخبار آحاد و موهوماتی نظیر اجماع» و روشن است که «شناخت یقینی از عقاید و احکام اسلام» تنها با مراجعه مستقیم به منابعی حاصل می‌شود که تعلق آن‌ها به اسلام یقینی است و آن‌ها کتاب خداوند، روایات متواتر پیامبر او و خلیفه‌ی زنده‌ی او در زمین هستند که مراجعه مستقیم به آن‌ها از مراجعه مستقیم به روایات واحد و متناقض در کتاب‌های پراکنده، آسان‌تر است؛ چراکه کتاب خداوند در دسترس همگان قرار دارد و روایات متواتر پیامبر او محدود و مشهورند و خلیفه‌ی زنده‌ی او در زمین، انسانی مانند سایر انسان‌هاست که قاعدتاً می‌توان به نزد او رفت و از او احکام شرع را اخذ کرد، هر چند این کار به سبب تقصیر مردم در محافظت او، در حال حاضر عملی نیست و نیاز به تأمین امنیت او توسط آنان دارد. حاصل آنکه مراجعه به کتاب خداوند، روایات متواتر پیامبر و خلیفه‌ی او در زمین، بر مسلمانان واجب است و تقلید از مجتهدان برای آن‌ها کافی نیست.

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌هاشعی خراسانی
بخش خبری قلم‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌هاشعی خراسانی حفظه الله تعالی

* لطفاً بر روی لینک مورد نظر خود کلیک کنید.